

TALVEPROGRAMM

LÜHITUTVUSTUS: Mängulise programmi kestel saavad lapsed teada kuidas meie metsades elavad loomad talvel käituvad, milline on nende talvine toidulaud ja lumele jääv jäljerada.

Lapsed kuulevad, kuidas eestlased vanadel aegadel nii kari- kui metsloomi meeles pidasid ning mida tehti taludes pimedal talveajal. Meisterdame ühe toredate looduslikest materjalidest metsaeluka.

EESMÄRK

Õpilane

- **tunneb** Eesti looduses elavaid loomaliike (karu, metssiga, põder, metskits, jänes, siil, orav jne.), millised on nende erinevad kohastumused talveks ja millised jäljed nad lumele jätavad
- **saab aru** mis on talveune ja taliuinaku erinevus
- **tutvub** vanaaja kommetega, mis on seotud nii mets- kui ka kariloomadega

SIHTRÜHM: 5–7 aastased

ÕPPE KEEL: eesti

RÜHMA SUURUS: kuni 24 õpilast

KESTUS: 60 minutit

SEOS ÕPPEKAVAGA:

Talveprogramm toetab 5–7 aastaste laste õppe- ja kasvatuseesmärkide saavutamist

märkab nähtusi ja muutusi looduses

oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada

keskendub sihipäraseks mänguliseks tegevuseks

TOIMUMISKOHT: Tartu loodusmajas või lasteaias kohapeal detsembris ja jaanuaris

VAHENDID: Templid ja kaardid, loomade pildid, pehmed mänguloomad mängudeks, erinevad talvised toiduvarud, metsloomade jälje pildid, looma meisterdamiseks looduslikud materjalid.

PROGRAMMI ÜLESEHITUS:

Sissejuhatus

Tutvustatakse õppeprogrammi eesmärki ning õppetöö käiku (5 min)

Töö käik

- Lapsed jagatakse nelja gruppi (iga laps saab ühe loomatempliga kaardi, mis määrab grupi)
- Tutvutakse erinevate metsloomadega, nende käitumisega talvel, milline on nende talvine toidulaud ning milliseid jälgi nad lumele jätavad
- Lühidalt tutvutakse ka vanaaja talviste kommetega, kuidas peeti meeles kari- ja metsloomi ning millised olid talvised tubased tegevused. (10 min)
- Toimuvad räägitud info kordamiseks erinevad mängud, õpilased jagatakse väiksemateks rühmadeks
- Kes mida sööb? – talvine jäljerada viib õige toiduni, eelnevalt jagatud templikaartidest moodustatakse rühmad ja iga rühm peab vastava looma jäljeraja järgi leidma üles, millest toitub talvel vastav loom (10 min)
- Tuhkatriinu mäng – erinevad talvised söögivarud on kokku kallatud ja iga rühm peab leidma sealt omale õige talvise toidu (10 min)

- Erinevatest looduslikest materjalidest lastega looma meisterdamine (15 min)
- Vägikaikavedu – üks näide talvistest tubastest mängudest

KOKKUVÕTE: Lühike kokkuvõte ja tagasiside ring, kus iga laps saab öelda, mis oli just temale see kõige meeldejäävam osa programmist ning milline on nende üks kõige vahvam talvine tegevus (10 min)

ÕPETAJA ÜLESANDED: Õpetaja osaleb aktiivselt programmil, aitab rühmades toimuvate mängude ajal lapsi suunata.

JUHENDAJAD:

Aire Orula: EMÜ põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine; Luua Metsanduskool retkejuhtimine; Tartu loodusmaja õpetaja alates 2010. a.

Evelin Peterson: TÜ ökoloog, Tartu loodusmaja lasteaia õppeprogrammide koordinaator, õppeprogrammi juhendaja alates 2015. a.

TARTU LOODUSMAJA – TEEVIIT LOODUSE JUURDE

